

Saksframlegg

Saknummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Forebygging av trusler og hatefulle ytringer mot folkevalgte i Porsanger kommune

Kommunedirektørens innstilling

Kommunestyret i Porsanger vil aktivt arbeide for at trusler og hatefulle ytringer mot folkevalgte ikke blir et hinder for rekruttering og som et bidrag til at flest mulig av lokale folkevalgte stiller til gjenvalg.

Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide en prosedyre for ivaretagelse av folkevalgte som opplever trusler og hatefulle ytringer.

Kommunestyret delegerer til kommunedirektøren å anmelde på vegne av folkevalgte som er utsatt for trusler og hatefulle ytringer som følge av verv som folkevalgt.

Vedlegg til saken:

- 1 2021-05-03 Pod Demokratibeskyttelse for Politidistriktene

Sakens bakgrunn

I møte i politirådet 22. februar 2022 ble det drøftet hvordan Porsanger kommune kan følge opp arbeidet med trusler og hatefulle ytringer mot folkevalgte. Høsten 2021 var politiet og PST i formannskapet og hadde en presentasjon og debatt om utfordringene knyttet til trusler og hatefulle ytringer.

Denne saken er en oppfølging av temaet i formannskapet og i politirådet. Det er et økende problem i Norge at folkevalgte opplever trusler og hatefulle ytringer. Forskning viser at dette er hemmede for rekruttering til politisk arbeidet og en medvirkende årsak til at mange folkevalgte ikke tar gjenvalg.

Vurdering

Forskere ved politihøgskolen har sett nærmere på problematikken. Den rapporten kom tidlig i 2022.

[trakassering og trusler 2021-1.pdf \(unit.no\)](#)

I 2013 hadde 10 prosent av politikerne mottatt direkte trusler gjennom sosiale media, mens i 2021 gjaldt det 28 prosent. I samme periode er det en fordobling av politikere som vurderer å slutte som følge av truslene.

KS har også hatt en forskningsrapport på dette, den er fra 2019.

[Rad-Hat-og-trusler.pdf \(ks.no\)](#)

Kartleggingen gjennomført av Ipsos om av hat og trusler mot folkevalgte politikere (2019) viste av 4 av 10 har vært utsatt for enten hatefulle ytringer eller trusler. Dette har negative effekter for både den enkelte politiker og politikere som gruppe. Potensielt kan dette også få negative effekter for hele samfunnet da unge er mer utsatt for og blir mer påvirket av hat og trusler, noe som kan påvirke framtidig rekruttering til lokaldemokratiet.

Politiet har utarbeidet en presentasjon om trusler og hatefulle ytringer med søkelys på forebygging av samarbeid i Politirådet, se vedlegg.

I politiets trusselvurdering er en av truslene som nevnes i det norske samfunnet hatefulle og andre straffbare ytringer i det offentlige rom. Det vises til at det er et økende omfang og har en polariserende effekt. Selv om det vurderes som lite sannsynlig at ytringene omsettes til vold, er det grunn til å ta denne samfunnsutviklingen på alvor.

Det er straffbart å fremsette trusler/ grove trusler, jfr straffelovens §263/264. I rettspraksis er det trukket et skille mellom kritiske ytringer om et emne, enten dette er av politisk, kulturell, religiøs eller annen art, og ytringer som angriper en eller flere personer.

Politiet har følgende anbefalinger til kommunene:

1. Integrere ivaretagelsen av folkevalgte som utsettes for trusler med mer i krise og bedreskaps for kommunen. Innearbeid folkevalgte sikkerhet i samarbeidsavtalen med politiet, med en fast kontaktperson i politiet, samt et fast tema i politirådet.
2. Kommunestyret bør delegere til kommunedirektøren å utarbeide og inngi anmeldelse på vegne av kommunen i slike saker.
3. Opprette en fast kontaktperson i administrasjon og prosedyrer for oppfølging av folkevalgte som utsettes for trusler med mer i kommunen. Kontaktpersonen bør stå ansvarlig for kommunikasjon med politiet i forbindelse med sikkerhetstiltak og anmeldelse/ meldinger om straffbare forhold, samt sjikane rettet mot folkevalgte.
4. innarbeide temaet i folkevalgtopplæringen
5. tilby adgang til bedriftshelsetjenesten for psykososialt støtte til utsatte folkevalgte i slike saker.

Kommunedirektøren mener at det er riktig å fremme saken til behandling i kommunestyret. I løpet av 2022 og tidlig 2023 vil de lokale partiene/ listene nominere til neste kommunevalg høsten 2023. Det er dokumentert at et hardt ordskifte i sosiale medier påvirker motivasjonen til å drive med politikk, og det som for noen oppfattes som ytringer innenfor tålegrense kan oppfattes som hatefulle ytringer og sjikane av de som rammes. Det er et viktig perspektiv å ta med i vurderingen. Kommunestyret kan med et vedtak i saken sende et tydelig signal om at Porsanger kommune stiller opp for de som opplever seg rammet og at det er det offentlige som tar ansvar – ved å tilby bistand ved behov, ved å anmelde og at det ikke blir en personlig belastning.

Som ett ledd av demokratibeskyttelse anbefaler kommunedirektøren at det utarbeides en prosedyre for ivaretagelse av folkevalgte som utsettes for hatefulle ytringer og trusler, samt at det kommunestyret delegerer til kommunedirektøren å anmelde ved behov. Dette vil innebære at kommunedirektøren oppnevner en fast

kontaktperson og bidra til at utsatte folkevalgte kan tilbys bistand fra bedriftshelsetjenesten ved behov.

Kommunedirektøren er allerede delegert myndighet til å foreta anmeldelser på vegne av Porsanger kommune, jfr delegeringsreglement vedtatt 4. mars 2021. En delegering i denne sammenhengen betyr at Porsanger kommune tar på seg et ansvar som normalt sett er den enkeltes personlig ansvar for å anmelde trusler mot seg selv. Kommunedirektøren mener dette kan være et godt tiltak dersom det oppleves som en ivaretagelse av folkevalgte.

Økonomiske konsekvenser